

Zapisal: Tine Golež

NEKAJ NASVETOV ZA UPORABO FRANCISCEJSKEGA KATASTRA

1. Kataster je dostopen (tudi) na tej spletni strani: <http://mapire.eu/en/>

(Na žalost sicer ne za celotno Slovenijo.)

Potem izberemo desno spodaj:

Cadastral maps

Izjemno uporabno je, da so zapisana imena davčnih občin. Tako vidimo, da Preddvor ni pod imenom Preddvor (ali Höfflien), pač pa Randorf (Kaj je to danes?). Sedaj zahtevamo (Options) prosojnost zemljevidov in vpišemo Preddvor:

Preddvor, Kranj, Slovenia 🔍 ⓘ ⚙️ Options ▾

📄 Info 🔄 Synchronized view 🌐 3D

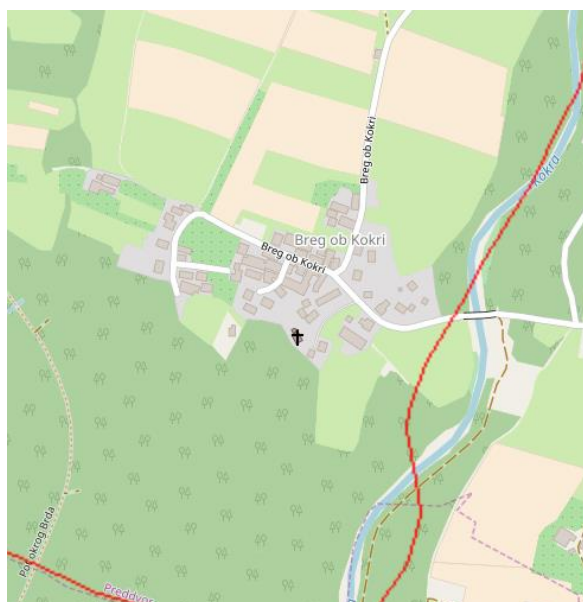
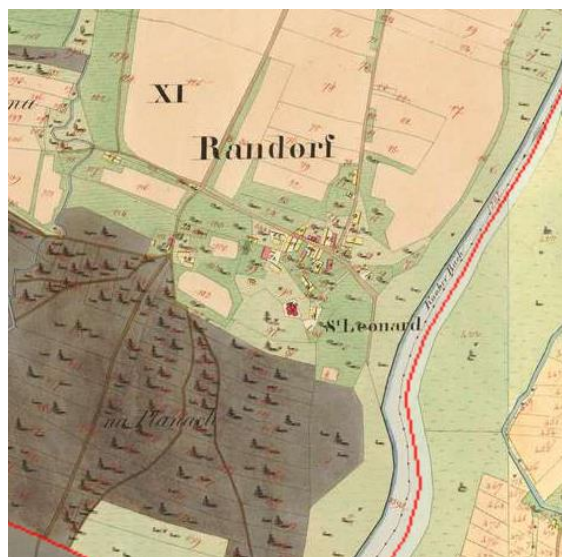
Base maps

OpenStreetMap

HERE Maps (Aerial)

Historical layers

☒ Cadastral maps	0%
☒ Borders	100%

Očitno se je davčna občina, kjer je preddvor, imenovala (po naše) Breg. Randorf je torej Breg.

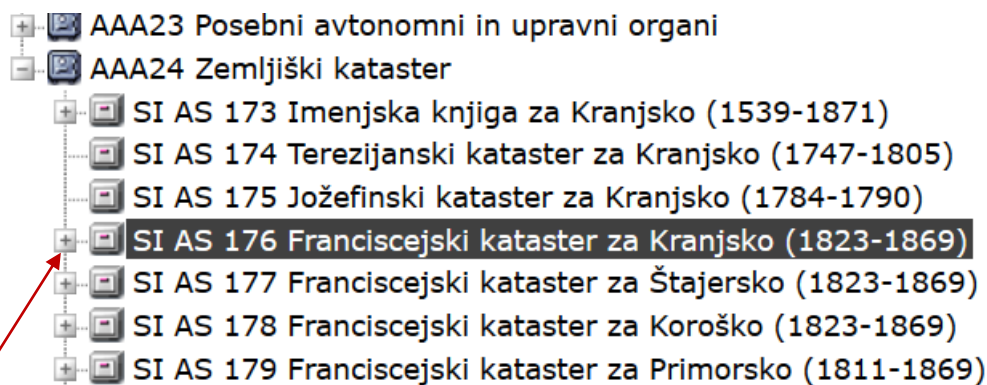
In kaj s tem podatkom? Pogledjte naslednjo stran.

2. Sedaj vemo, da so naselja v okolici Preddvora spadala pod davčno občino Breg. Kdo so bili lastniki hiš? Tokrat gremo na spletno stran Arhiva Slovenije:

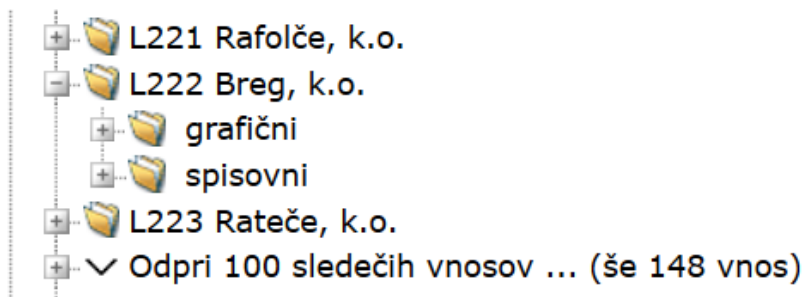
<http://arsq.gov.si/Query/archivplansuche.aspx?ID=23253>

(na levi izberi: Prikaži v tektoniki arhiva)

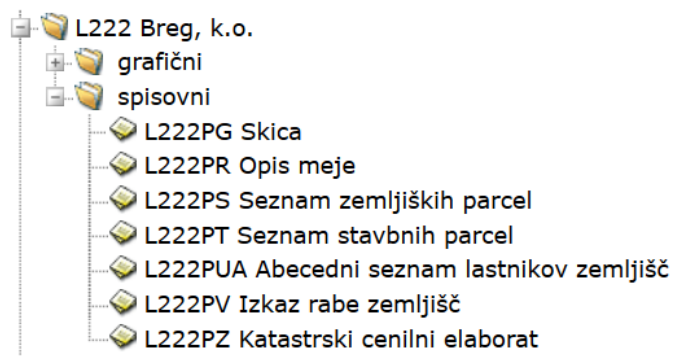
in vidimo to:

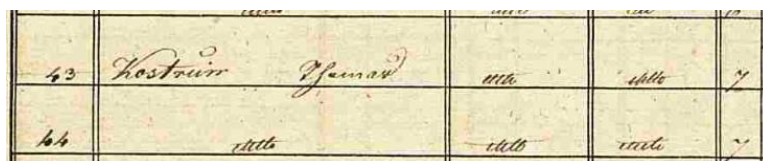
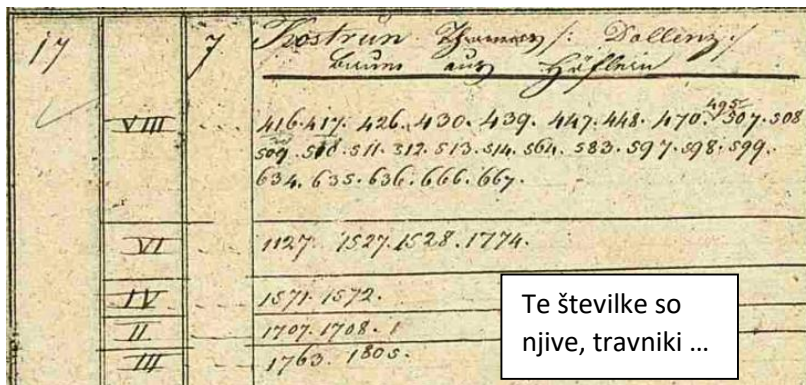
S klikom na ta plus se odprejo podmape, kjer izberemo Ljubljanska kresija. Ker med prvimi 100 vpisi ni Brega (ne seveda Breg ob Savi!), zato pač med drugimi sto najdemo Breg (pri črki »R«, ker je bil Randorf). S klikom na njegov plusek dobimo:

Mapa »grafični« ima slabo skenirane zemljevide, zato jo kar pustimo. Mapa »spisovni« pa hrani pravo bogastvo. Prav ta mapa pomaga, da ugotovimo, katero hišo je imel posameznik v posesti (leta 1826 v glavnem niso bili lastniki, pač pa še podložniki). Sam največkrat uporabim »Seznam stavbnih parcel« ali tudi »Abecedni seznam lastnikov zemljišč«. (Več na naslednji strani.)

Pri neki raziskavi rodbine na Jezerskem sem zasledil, da se je mladenič poročil z gospodično Koštrun z domačije Dolenc iz okolice Preddvora. Poroka je bila sicer že pred letom 1800. Kaj kaže »Abecedni seznam« in kaj »Seznam stavbnih zemljišč«?

Vsekakor sedaj potrdimo, da so Koštruni res stanovali tu; hišna številka je bila 7, katastrski številki pa 43 in 44. Zato vemo, za katero poslopje gre. Številke za stavbna zemljišča so črne barve. Zapisano je celo hišno ime. Kaj sedaj?

a) Lahko grem na spletno stran knjižic s hišnimi imeni:

<http://www.hisnaimena.si/knjizice/>

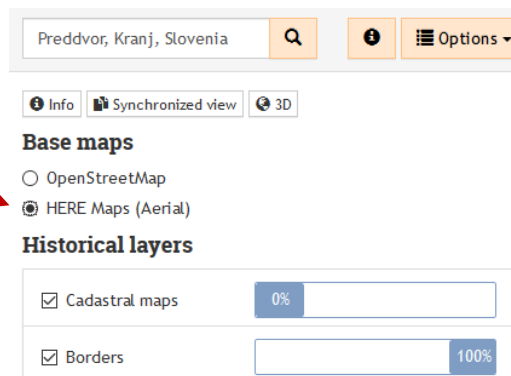
Pobrskam in najdem, da ima sedaj ta hiša naslov Novljanska cesta 6 (po domače Dolenc).

Novljanska cesta 4	Preddvor 31	/	Šimen	Pər Šimnə	Pri Šimnu
Novljanska cesta 6	Preddvor 7	Dollenz	Volk	Pər Vóvk	Pri Vovku
Novljanska cesta 7	Preddvor 28	/	Diner	Pər Dénarjə	Pri Denarju
Novljanska cesta 8	Preddvor 29	/	/	Pər Lóstrə	Pri Lóstru

b) Lahko uporabim spletno stran:

<http://giskd6s.situla.org/giskd/>

Tudi tu se da nastaviti prosojnost med katastrom 1826 in sedanjim zračnim posnetkom. Prednost: napisane so današnje hišne številke (ko zadosti povečamo sliko). Slabost: kataster (1826) tu ni tako lep, kot je tisti, ki je bil že omenjen. Naj vsak primerja in presodi.

Dodatni namig: pri mapire.eu izberem (po osnovni nastavitvi je OpenStreet; pri Areal so tudi hišne številke!)